

ОЗБРОЄНІ ВІРОЮ в Україну

Дніпро
2022

УДК 82-92
О46

Серія «Книжка-блискавка».
Започаткована у 2022 році
Автор проєкту **О. Д. Давидов**

До книги ввійшли вірші переможців конкурсу «Україна в барвах слова» учасників соціального проєкту «Університет третього віку» Дніпра. Твори різні за змістом, здібностям авторів, але всіх їх об'єднує щирість, любов до Батьківщини і віра у Перемогу.

Видано в авторській редакції

ISBN 978-966-934-132-3

© Давидов О.Д., проєкт,
упорядкування, 2022

3 ПОВІДОМЛЕННЯ ПРЕС-СЛУЖБИ МІСЬКРАДИ

У нашому місті було оголошено конкурс авторської української патріотичної поезії «Україна в барвах слова» серед учасників соціального проєкту «Університет третього віку». Минулого тижня оголосили і нагородили переможців конкурсу.

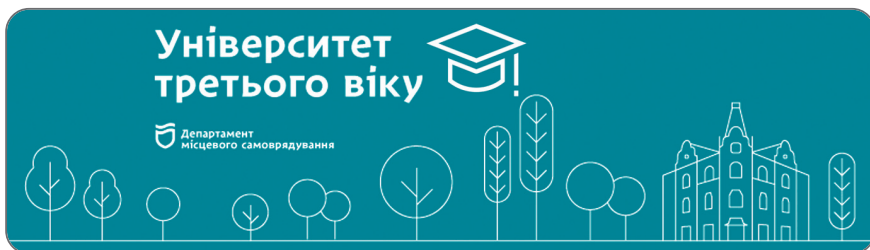
— Запросили до 50 учасників нашого проєкту на творче читання української авторської патріотичної поезії, — розповіла Вікторія Дерезь, головна спеціалістка департаменту з питань місцевого самоврядування, внутрішньої та інформаційної політики ДМР.

— Це власні вірші наших слухачів, написані у рамках відповідного конкурсу, який тривав упродовж місяця. Два тижні було відведено на голосування. Обирали переможців у два способи. Перший — онлайн-голосування. А другий — обирало журі у складі місцевих поетес. За кожною формою було обрано по три переможця, у підсумку їх шестеро. Усі вони отримали подарунки.

Учасниця Університету третього віку Раїса Курінна посіла призове місце глядацьких симпатій конкурсу: «Зважаючи на події в країні, у душі накипіли біль, смуток, несправедливість. І потрібно було, щоб усе це вийшло, і я стала писати вірші, рими почали складатися, плакала і писала. До речі, це сталося після того, як я почала відвідувати розмовні курси з української мови. Це, власне, мій перший вірш у житті та ще й українською! Він про Україну, війну, нашу боротьбу».

ВІД УПОРЯДНИКА. Перед тим, як представити вірші переможців конкурсу, вважаємо за необхідне ознайомити читача з поняттям «Університет третього віку» та як він працює у Дніпрі.

УНІВЕРСИТЕТ ТРЕТЬОГО ВІКУ У ЗАПИТАННЯХ ТА ВІДПОВІДЯХ

1. Який принцип роботи Університету?

Університет третього віку — це соціально-корисний віртуальний проєкт. Технічно він працює по договорам з вищими навчальними закладами міста, учбовими центрами та організаціями які працюють за цільовими напрямками. Тому в Університеті третього віку замість спеціальностей та факультетів — напрямки, а замість студентів — слухачі.

2. Як виникла ідея створити університет такого типу?

Проєкт був створений за ініціативи викладачів волонтерів Університету ім. Нобеля та Дніпровської медичної академії МОЗ України більше 9 років тому. Заняття проводились один раз на місяць і охоплювали досить вузьке коло пенсіонерів.

Ініціативна група людей поважного віку звернулась до міського голови з проханням можливого розширення проєкту і надання йому статусу — постійного.

Після звернення, міський голова Філатов Борис Альбертович зі власної ініціативи виніс дане питання на сесію міської ради та запропонував депутатам фінансувати цю соціальну ініціативу з міського бюджету. Ось таким чином і був створений вже на постійній основі оновлений Університет третього віку з ще більшими можливостями для людей поважного віку.

3. Скільки слухачів зараз навчається? Якого вони віку?

На сьогоднішній день в Університеті третього віку за-реєстровано більше ніж 13000 учасників. Та прийом заяв на участь продовжується і далі. Вік учасників від 55 років для жінок та від 60 років для чоловіків.

4. Які напрямки є в Університеті?

Безліч лекційних занять: психологія та гуманітарні науки, правознавство, суспільствознавство та політологія, здоровий спосіб життя, агрономія, українознавство та мистецтвознавство.

Практичні заняття: Іноземні мови (англійська, польська, німецька, іспанська), українська мова, майстер класи з рукоділля, основи роботи з персональним комп'ютером, основи роботи зі смартфоном або планшетним комп'ютером, китайська гімнастика «Плейстік», скандинавська хода, оздоровча зарядка, східні танці, чирлідінг.

Окрім цього університет почав розробляти та впроваджувати різноманітні онлайн-курси. Це дуже корисна практика дистанційного навчання для людей з обмеженими можливостями.

5. Який напрям є найпопулярнішим у виборі учасників?

Найпопулярнішими напрямками у учасників Університету третього віку є заняття з комп'ютерної грамотності, де учасників навчають користуватися інтернетом, оплачувати комунальні послуги не виходячи з дому, вивчають соціальні мережі для спілкування та навчаються користуватися мережею Скайп для зв'язку з родичами, які перебувають за кордоном. Також одним із найпопулярніших напрямків в цьому році стали заняття на смартфонах та планшетах, які в свою чергу ще були поділені на різні операційні системи (Андроїд та Айфон) для більш поглибленого вивчення. Окрім цього учасників навчають користуватися інтернетом, соціальними мережами та оплачувати послуги онлайн.

З лекційних занять дуже популярні напрямки правознавства, де для учасників обговорюють дуже важливі і актуальні питання, що стуються пенсій, субсидій, українського законодавства, та проводять юридичні консультації.

Також один із популярних напрямків — здоровий спосіб життя, де для учасників читають лекції доктора медичних наук, професори щодо профілактики захворювань, надання першої медичної допомоги, правильне та здорове харчування. Також для пошановувачів активного способу життя — проводиться оздоровча зарядка на відкритих майданчиках, скандинавська хода, китайська гімнастика плейстік, чирлідінгу та східних танців.

6. Чи проводиться для учасників якісь культурно-дозвільні заходи, окрім навчання?

Окрім практичних та лекційних занять, учасники мають змогу безкоштовно відвідувати різноманітні виста-

ви у театрах міста, концерти у філармонії, консерваторії та у Будинку органної та камерної музики, у теплу пору року проводяться безкоштовні прогулянки на теплоході по Дніпру з екскурсоводом.

Також за участю учасників, в рамках проєкту, протягом року проходять різноманітні музичні та спортивні конкурси і фестивалі, нудьгувати наші учасники не встигають.

7. Умови вступу до університету, окрім подання документів, зазначених на сайті проєкту.

Для участі у соціальному проєкті обов'язково потрібно мати реєстрацію у м. Дніпро, вік від 55 років для жінок та від 60 років для чоловіків або жінки та чоловіки до досягнення зазначеного віку, які отримують пенсію за вислугу років або пенсію за віком на пільгових умовах.

Додаткове питання:

Чи дійсно навчання та дозвілля є повністю безкоштовними?

Так, завдяки корисній ініціативі Бориса Альбертовича Філатова та його рішенням фінансувати цей проєкт з міського бюджету.

У пенсіонерів є можливість обирати що вони хочуть відвідувати серед дозвілля та які напрямки вивчати і окрім цього брати участь у флешмобах.

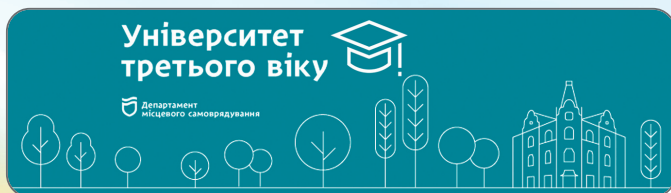

Практика такого Університету існує лише в нашому місті?

Університетів третього віку декілька в Україні, а саме в Києві, Полтаві, Вінниці, Черкасах, Харкові.

Чи не могли б Ви привести декілька історичних фактів про Університет третього віку? Чи є точні дати створення такого університету в світі? І де він був створений вперше?

Створений він був у 1973 році. Початкова концепція такого проекту була розроблена у Франції, а покращена у Великобританії.

Світлана СТРУЖКО

НАЦІЯ ПАТРІОТІВ-ПЕРЕМОЖЦІВ

Наш рідний прапор — над пшеницею небо,
Вони промовляють про мирні почуття,
Але зараз війна, і про країну дбати треба,
Щоб захистити світле України майбуття.

Патріоти — герої і героїні — наша нація!
Весь народ український став сім'єю єдиною,
На захист Вітчизни піднявся вчасно,
В збройних силах пишаємось кожною Людиною!

Перемогу наближаємо кожного дня —
Спротив дається тяжкою нелегкою боротьбою!
Патріоти країни — сильна, мужня рідня —
Незалежність і мир сплачує дорогою ціною.

Жорстокий і підлий ворог-загарбник
Руйнує міста, вбиває людей, розкрадає майно.
Хай не тішить себе, що йому буде гарно:
Від карі за зло не втекти все одно!

Валентина БУЛЬКАЧ

Відповідь на слова пісні

Євгена Євтушенка

«Хотят ли русские войны»:

«Спросите вы у тишины,

Спросите вы у тех солдат,

Что под березами лежат,

И Вам ответят их сыны,

Хотят ли русские войны»

«ХТО З МЕЧЕМ ДО НАЙ ПРИЙДЕ...»

Так скажіть сини і онуки.
Де ж та правда на землі:
Це сирен тривожні звуки,
Рвуть гармати на землі.
Ви російські солдати,
То яка ж родила мати, —
Ви стріляєте в людей,
Матерів та їх дітей.

Ви російські окупанти,
Ви бомбили Київ, Харків,
Ви Чернігів розбомбили,
Людські долі загубили,
То які ж ви нам брати,
Злі безмозглі кати,

Як іще вас то назвати,
Знає тільки рідна мати,
Та не знає всіх новин,
З ким воює її син.
Без війни жила країна,
Наша Рідна Україна,
Ви з війною прийшли до нас,
Покарає небо вас.
Осудив весь світ Росію,
Як загарбницьку країну,

Ти, агресор, памятай,
Не тобі дорога в рай,
В Біблії святі слова:
«Хто з мечем до нас прийде,
То від нього й пропаде!»
Забирайтесь геть з Країни,
З нашої Неньки України!
Героїчним нашим захисникам —
Уклін найнижький вам!

Людмила КАЗНАЧЕСЬВА

ДАЙ, БОЖЕ, СИЛИ НАМ

Цвітуть шипшина і жасмин.
Життя злилось у день один,
Страшний, жахливий, довгий день.
Життя на жаль, як блідна тінь...
Війна іде. Іде війна...
І ворог, варварів орда,
Руйнує села та міста,
І гинуть люди без кінця...
Ми чуєм вдень, вночі тривогу
І молимося за Перемогу!
За мужніх хлопців та дівчат,
Що землю рідну боронять.
Дай Боже, сили, віри нам,
І страху – лютим ворогам.
Щоби забрались на віки
І щоб не було їх ноги
У нашій славній Україні,
Мир панував на Батьківщині!
Хай стане вільною держава!
Уклін Героям нашим, Слава!

Раїса КУРІННА

ЯК БОЛЯЧЕ ВТРАЧАТИ РІДНИХ

Війна звалилась нам на плечі,
Зненацька, наче блискавка і грім.
І люди позбирали свої речі,
Куди іти? Як захистити дім?

Чоловіки взяли у руки зброю —
Ми будемо стояти до кінця.
А ворог лізе наче куча гною
Із ран, що перев'язує сестра.

Як боляче втрачати наших рідних,
Вони повинні жити, як жили
Та треба захищати наші землі
Від нечисті, від люті, від журби.

Ми переможемо! Віра допоможе
Здолати всі втручання «павука»,
Тому що рідна ненька, Україна
Належить нам на всі віка!

Ольга БАБИЧ

БУДЕМО ПАМ'ЯТАТИ...

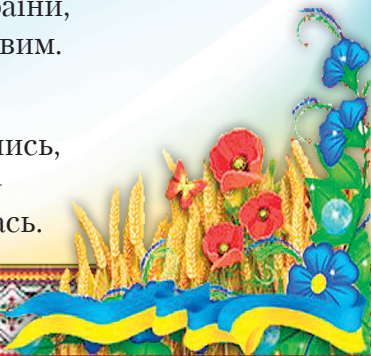
Дню Героя України присвячується

Обережно поклала я квіти,
Постояла в мовчанні хвилину:
— Добрий день, мої рідні діти, —
Я прийшла шанувати людину.

На побачення йдуть ветерани,
Білі скроні низенько схиляють.
І нерідко болять у них рани,
Коли друзів військових згадають.

Ще в 14-тім, в скрутну годину,
Коли війна прийшла в наш спільний Дім,
Пішов мій син на захист України,
На щастя, повернувся він живим.

Не забуду я 24-ге,
Коли діти з батьками прощались,
За свободу країни померти —
Така доля рідненьким дісталась.

Скільки днів вже пройшло з того часу,
А я бачу немовби живого
Іванечка, що входить до класу,
І безсмертне лице Кошового.

Не забуду я день той пекучий,
Коли штурм «Азовсталі» почався!
І який же був вітер колючий,
Лише степ навкруги ростелявся...

Не бувають холодними плити,
Зігрівають їх сльози гарячі.
Імена, що блищать на граніті,
Перечитує мати і...плаче.

Нахилилася низько старенька
Над могилою рідного сина.
Усім дітям вклонилася ненька,
І тобі, дорога Україна!

«Будем вічно тебе пам'ятати,
Дорога, рідна серцю, дитина!» —
Я клялася загиблим солдатам,
Я клялася своїй Батьківщині.

Обережно поклала я квіти,
Постояла хвилину в мовчанні...
До побачення, Люди в граніті,
Знов чекайте мене на світанні.

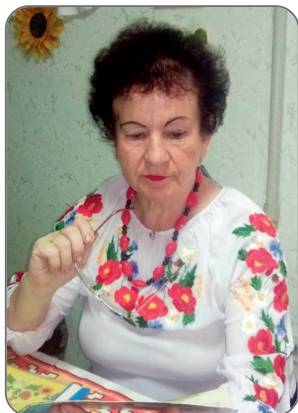
Валентина ПОЙДА

ЗБАГНІМО, ЛЮДИ!

Ти моя ладо, ти моя ляле,
ти моя доле,
Маком — волошкою
в вінок завітчана посеред поля.
Житом — пшеницею
золотом стелеться наша дорога
Та крутим берегом,
та попід вербами — аж до порога.
Аж до порога, до того Вільного,
як чайка в морі,
Аж за пороги наша дорога —
крізь біль та горе.
Крізь злі тумани,
дощі холодні та спеку люту
Наша дорога до самих себе.
Збагнімо, люди!
Крізь грізні постріли,
крізь втрати безміру і крізь руїни —
Від часів Київських до Маріуполя
ми — Україна.

Надія ЛЕБІДЬ

НАШ СПІЛЬНИЙ ДІМ

Від морських берегів аж до синіх Карпат,
Як рушник вишиваний широкий,
Навесні розквітає, мов сонячний сад,
Україна моя ясноока.

Української пісні полинуть слова,
Зрозумілі усім і знайомі.
Скільки братніх народів у нас прожива,
Наче в теплім і затишнім домі!

Ось і вечір прийшов. Догоряє зоря.
Місяць в небі зірки розсипає.
А бабуся-татарка мого Кобзаря,
Для маленьких онуків читає.

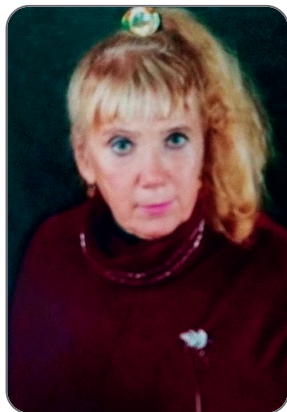
А дитинка узбечка, поляк і грузин
Над альбомом схилили голівки,
І завзято малюють орнамент один –
Пишні квіти твої, Петриківко!

І на рідній моїй українській землі
Голоси різних націй хай линуть.
Повертаються з теплих країн журавлі,
Наче діти твої, Україно.

Ми для друзів рясні накриваєм столи
Хлібом-сіллю запрошуєм щиро.
Місця вистачить всім
на українській землі
Для любові, для щастя, для миру!

Та якщо лютий ворог
Зумів підійти до твого,
Україно, порогу,
Станем ми, як один,
українці-брати,
Будем битися до Перемоги.

Людмила ДАНИЛЕНКО

НАШ ДНІПРО, МОВ СКЕЛЯ

Як гарно нам усім жилося,
Не знали ми ніяких бід.
Раптом «Браття із Росії»
Прислали нам страшний «привіт»
Б'ють гармати та ракети
По наших селах і містах,
Путінські орки-рашисти
Зруйнували життя нам.
Україна — рідна мати,
Запалала у вогні,
Синів своїх посилає
Гнать загарбників з землі.
Пролилось чимало крові
Кожен день і кожен час,
Багатьом зламали долі
Та залишили без хат.
Плаче мати, тужить сильно,
Сльози ллються наче град.

Боже! Збережи їй сина!
Збережи усіх всіх нас!
Наш Дніпро стоїть, мов скеля,
Він незламний, як завжди.
Знаємо: ми переможемо
Неодмінно в цій війні!
Відвоюємо нашу землю
Знищимо всіх ворогів,
І війни у нас не буде,
Буде Мир на всій землі!

*Робота Віри Підвисоцької, 15 років,
КЗО «СЗШ № 35» ДМР*

Лідія БОРИСЕНКО

ЗА ЧЕСТЬ, ЗА ВОЛЮ

Жили собі у ріднім краї,
Кохались, вчилися, працювали.
Тут «брат» підкрався непомітно,
Орда рабів, холопів,
їх було несмітно.
Горять поля, сади і хати,
З домівок вигнані і молоді, й старі.
Відчули ми спочатку
подив, біль і переляк...
А далі — гнів:
— За що ви з нами так?!

І піднялись!
За честь, за волю,
За щасливу долю,
А щоб здолати супостата,
То треба друзів щирих мати.
Вони в нас є, і їх багато!
То хай дрижить наш ворог,
непроханим з'явившись на поріг!
Ми переможемо, бо з нами правда,
і з нами Бог!

КОЛИ НАСТАНЕ ПЕРЕМОГА...

*Уривок з колективного вірша учасників соціального проекту
«Університет третього віку»*

Коли настане Перемога,
Радіти буде вся країна.
Ми Україну відбудуєм
І музика, пісні лунати будуть.
А поки що іде війна...
Та в небі сонце світить,
Тепло дарує місту над Дніпром.
Ми разом з мером
Скрізь саджаєм квіти,
Бо вірим в Перемогу і добро.
Ми знаємо, що мирний день настане,
Забудуться тривоги і жалі...
Дніпро мій рідний!
Місто незрівнянне!
Частинка української душі!
Коли настане Перемога
Радіти буде вся країна!
До цього нелегка дорога
Біду здолає Україна!..
Уклін героям нашим, слава!
І буде вільною держава.
Ми відбудуємо країну
І будем жити в ній щасливо!
Коли настане Перемога
Не буде чути, що «Тревога»!
Приходь же швидже допомога,
Так сподіваємось і ждем...
А слідом прийде Перемога,
Ми разом пісню заведем!

ЯК ВІТАЛИ ПЕРЕМОЖЦІВ

Відчувалося це під час творчого читання поетичних творів учасників Університету третього віку. Учасники соціального проєкту написали близько 50 віршів. З них обрали найкращі, і на спеціальному поетичному вечорі декларували поціновувачам. До речі, написані твори були тими слухачками, які до цього навіть і не говорили українською. А після повномасштабного вторгнення стали справжніми поціновувачами «солов'їної».

*«Війна звалилась нам на плечі зненацька.
Наче блискавка і грім.
І люди позбирали свої речі.
Куди іти? Як захистити дім?»*

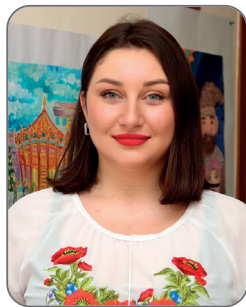
Проникливі строки крізь сльози читає Раїса Курінна. Цей вірш ще навіть не має назви. Жінка вперше у житті спробувала себе у поезії. І одразу українською.

Раїса Курінна, учасниця Університету третього віку: *«Я пішла на розмовні курси, щоб навчитися розмовляти українською мовою. Мені це хотілося зробити. Стався переверот взагалі. Я приїхала додому і зрозуміла, що з мене повинна вийти якась біль, якийсь смуток. І я стала писати вірш, і у мене якось відразу склалися рифми»* — каже Раїса Іванівна.

Війна сильно вплинула на особисті погляди і на відношення до України, говорять слухачі. Багато хто раніше і не замислювався про те, якою мовою вони говорять. Тепер же говорити українською — питання принципове та патріотичне. Саме тому для слухачів організували творчі читання авторської поезії.

Вікторія Деречь, представниця департаменту з питань місцевого самоврядування, внутрішньої та інформаційної політики Дніпровської міськради:

«Складається так, що немає жодної людини в нашій країні, кого б не зачепили ці страшні події, що зараз проходять. І тому вірші, котрі вони написали, справді йдуть від чистого серця. Це все є дуже болючим і пекучим для кожного з нас і для наших учасниць також».

Творчі читання проходили в рамках конкурсу. Майже з 50 авторських віршів 12 отримали статус переможців, а їхні автори мали змогу їх декларувати під музичний супровід. У цьому допомогли студенти Дніпропетровської академії музики імені Глінки.

Анастасія Башмакова та Софія Пономаренко: *«Тут студенти Університету третього віку читали свої вірші, а ми грали свої кавери на українські пісні. Ми так вирішили поєднати два форми творчості української культури – вірші та музику. Так, бо музика – це душа нашого народу українського, і її відчуває кожен».*

Протягом авторських читань переможці отримали символічні подарунки, а потім усі разом учасники написали колективного вірша під назвою «Коли настане перемога».

(З повідомлення телеканалу «Відкритий»)

ПОЗА КОНКУРСОМ

Ганна Івановна ЯЗЕВИЧ-КИКНАДЗЕ

В дитинстві, під час Другої світової війни, постраждала від осколків фашистського снаряду. Зараз має першу групу інвалідності. З дому не виходить. Але внутрішньої енергії, оптимізму Ганні Іванівні не позичати. До того ж, вона пише вірші, видала три поетичних збірника. Один з віршів друкуємо нижче. Хоча більшість її творів написані українською мовою, — цій російською. Зрозуміло чому.

МАТЕРЯМ РОССИИ

Что ж ты молчишь,
Со мной не кричишь,
И ваших сыновей убивают —
Путин на пушечное
Мясо отправляет.
Даже трупы не забирает.
Ты же мать!
Та расправь плечи
Не слушай путина речи.
Сына своего не вернешь,
Путин купил его за «грощ»,
А ты ему помогла —
И сына не уберегла.
Мы защищаем свою страну
Подумай, мать!

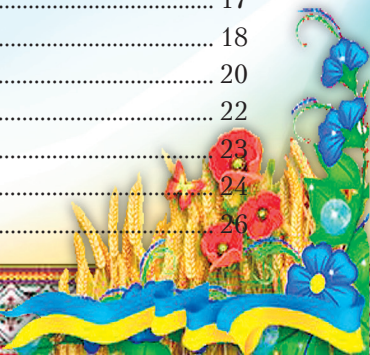
Твой сын убивает,
 Насилует, сжигает
 Села и города,
 И по заслугам получает...
 Нет ему возврата никогда!
 А победа будет за нами.
 Жаль, за нее мы платилим сынами.
 Успокойте своего «пса»,
 Пусть нас не кусает
 Свою «орду»
 От нас забирает...
 Не надо его бояться —
 Защитите невинных детей —
 Своих и наших сыновей.

25.05.2022

.....

З М І С Т

З повідомлення прес-служби міськради	3
Університет третього віку у запитаннях та відповідях	4
Світлана Стружко	9
Тетяна Буклеєва	10
Валентина Булькач	11
Людмила Казначеева	13
Раїса Курінна	14
Ольга Бабич	15
Валентина Пойда	17
Надія Лебідь	18
Людмила Даниленко	20
Лідія Борисенко	22
Коли Настане Перемога	23
Як Вітали Переможців	24
Ганна Івановна Язевич-Кикнадзе	26

Літературно-художнє видання

Серія «Книжка-блискавка»
ОЗБРОЄНІ ВІРОЮ В УКРАЇНУ

Відповідальний за випуск *Давидов О. Д.*
Художнє оформлення *Ожуг В. І.*
Комп'ютерна верстка *Ожуг В. Є.*

Підписано до друку 26.08.2022 р. Формат 60x 84^{1/16}. Папір офсетний. Друк цифровий. Ум.-друк. арк. 1,75. Обл.-вид. арк. 1,63. Тираж 100 прим. Зам. № 928.

Видавництво «Журфонд»
49000, м. Дніпро, пр. Д. Яворницького, 60.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
ДК № 684 від 21.11.2001 р.

Віддруковано
ФОП «Кучугурний Ю.М.»
49000, вул.Воскресенська, 11, м. Дніпро

Колектив авторів

О46 **Озброєні вірою в Україну**/ Серія «Книжка-блискавка». Автор проекту Давидов О.Д. – Дніпро. Журфонд, 2022 – 28 с.

ISBN 978-966-934-132-3

До книги ввійшли вірші переможців конкурсу «Україна в барвах слова» учасників соціального проекту «Університет третього віку» Дніпра. Твори різні за змістом, здібностям авторів, але всіх їх об'єднує щирість, любов до Батьківщини і віра у Перемогу.

УДК 82-92